

Ympäristöministeriön asetus rakennusten vesi- ja viemärlaitteistoista annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

Johdanto

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoanne ympäristöministeriön asetuksesta rakennusten vesi- ja viemärlaitteistoista annetun ympäristöministeriön asetuksen 1047/2017 muuttamisesta.

Ehdotettavilla muutoksilla osaltaan toimeenpannaan uudelleenlaadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2020/2184 ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (jäljempänä *juomavesidirektiivi*). Asetusmuutokset koskevat rakennusten vesilaitteistossa käytettävien rakennustuotteiden yleisiä hygieniavaatimuksia. Asetus on tarkoitettu tulla voimaan 1.1.2023.

Juomavesidirektiivi on annettu 16.12.2020 EU:n toiminnasta annetun sopimuksen (SEUT) 192 artiklan 1 kohdan nojalla ja se on tullut voimaan 12.1.2021. Direktiivi on saatettava osaksi kansallista oikeusjärjestystä kahden vuoden sisällä sen voimaantulosta eli direktiivin täytäntöönpanon määräpäivä on 12.1.2023. Direktiivi on niin sanottu vähimmäisvaatimusdirektiivi, eli kansallisesti voidaan antaa direktiiviä tiukempia säännöksiä. Direktiivin kansallisen toimeenpanon vastuuministeriönä toimii sosiaali- ja terveysministeriö, joka on 29.9.2022 antanut hallituksen esityksen (HE 196/2022) eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (STM010:00/2021).

Juomavesidirektiivissä säädetään ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadun turvaamisesta vedentuotantoketjun riskienhallinnalla, hygieenisistä vaatimuksista talousveden kanssa kosketuksissa oleville materiaaleille ja tuotteille, vedenkäyttäjille annettavasta tiedosta veden laadusta ja muista vesihuoltolaitoksen toimintaa kuvaavista tunnusluvuista, veden saatavuuden varmistamisesta etenkin heikompiosaisille ja haavoittuville väestöryhmille sekä uusista seurattavista talousveden laadun muuttujista.

Tausta

Veden tuotantoketjussa veden kanssa kosketuksissa olevat tuotteet, kuten vesijohdot, liittimet ja muut putkiyhteet ja niissä käytettävät tiivisteet, sekä tuotteissa käytetyt materiaalit voivat heikentää talousveden laatua ja aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle. Talousveden kanssa kosketuksissa olevien materiaalien ja tuotteiden EU:n laajuista harmonisoitua tuotehyväksyntämenettelyä (englanniksi European Acceptance Scheme; EAS) alettiin valmistella vuonna 1999 ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta annetun neuvoston

direktiivin 98/83/EY (vanha juomavesidirektiivi), ja rakennusalan tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 89/106/ETY (rakennustuotedirektiivi) pohjalta. Direktiivissä 98/83/EY asetettiin oikeudelliset puitteet, joiden tavoitteena oli suojella ihmisten terveyttä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden saastumisesta aiheutuvilta haitallisilta vaikutuksilta varmistamalla terveellinen ja puhdas vesi.

Uudella juomavesidirektiivillä on sama tavoite, ja sillä parannetaan tällaisen veden saatavuutta kaikkialla unionissa. Tämän vaatimuksen saavuttamiseksi tulee unionin tasolla vahvistaa ne vähimmäisvaatimukset, jotka kyseiseen käyttöön tarkoitetun veden on täytettävä, ja jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ihmisten käyttöön tarkoitettu vesi ei sisällä pieneliöitä tai loisia tai mitään aineita sellaisina määrinä tai pitoisuuksina, joista tietyissä tapauksissa voi olla vaaraa ihmisten terveydelle, ja että se täyttää mainitut vähimmäisvaatimukset.

Tavoitteet

Direktiivin yhtenä keskeisenä tavoitteena on talousveden (juomaveden) terveydellisen laadun turvaaminen talousveden laatuvaatimusten ja riskienhallinnan keinoin. Riskinarvioinnissa ja riskienhallinnassa on otettava huomioon koko vedentuotanto- ja vedenjakelujärjestelmä raakaveden muodostumisalueelta veden käyttäjän hanaan asti. Riskiperusteinen lähestymistapa on todettu yleisesti tehokkaaksi tavaksi ehkäistä ennalta talousveden laatuun liittyviä häiriöitä. Ehdotuksen taustalla on Maailman terveysjärjestön (WHO) vuonna 2004 julkaisema vedenturvallisuussuunnitelma -malli (englanniksi Water Safety Plan, *WSP*), jonka mukaan talousveden laatuun vaikuttavat vaarat tunnistetaan, niihin liittyvät riskit arvioidaan ja riskeille määritellään hallintakeinot koko vedentuotantoketjussa. Vedentuotantoketjuun kuuluvat talousvedeksi valmistettavan raakaveden laatu ja siihen vaikuttavat tekijät, veden otto, vedenkäsittely, veden varastointi ja jakelu vesijohtoverkostossa sekä kiinteistöjen vesilaitteistoista aiheutuvat riskit.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi lausunnossa pyydetään noudattamaan esitysluonnoksen otsikointia ja jäsentelyä.

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta: lausunto.om@om.fi.

Huomaattehan, että kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan viimeistään keskiviikkona 30.11.2022.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antavat erityisasiantuntija Tomi Marjamäki, 050 449 3175 ja erityisasiantuntija Kirsi White, 050 358 3544.
Sähköpostit: etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopaivaasia/Sivut/HE_196+2022.aspx - Hallituksen esitys (HE 196/2022) eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi; eduskunnan käsittelytiedot ja asiakirjat

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020L2184&from=FI#d1e1247-1-1> - EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI (EU) 2020/2184, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020L2184&from=EN> - EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2020/2184 av den 16 december 2020 om kvaliteten på dricksvatten

Liitteet:

[YMa, asetuksen 1047 2017 muuttamisesta, luonnos 20220930.pdf](#) - LUONNOS - Ympäristöministeriön asetus rakennusten vesi- ja viemäri-laitteistoista annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

[Perustelumuistio YMa, asetuksen 1047_2017 muuttamisesta, luonnos 20221004.pdf](#) - LUONNOS - Perustelumuistio YMa rakennusten vesi- ja viemäri-laitteistoista annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

[YMa, asetuksen 1047 2017 muuttamisesta, luonnos 20220930_sv.pdf](#) - UTKAST - Miljöministeriets förordning om ändring av miljöministeriets förordning om byggnaders vatten- och avloppsinstallationer

Jakelu:

Aalto yliopisto, konetekniikan laitos
Cupori Oy
Espoon kaupungin rakennusvalvonta
Eurofins Expert Services Oy
Helsingin kaupungin rakennusvalvonta
Kiwa Inspecta, Inspecta Sertifiointi Oy
Kuntaliitto
LVI-Tekniset Urakoitsijat ry
maa- ja metsätalousministeriö
Metalliteollisuuden Standardisointiyhdistys ry, Metsta
Muoviteollisuus ry

oikeusministeriö
Oras Oy
Oulun kaupungin rakennusvalvonta
Rakennustarkastusyhdistys RTY ry
Rakennusteollisuus RT ry
Rakennustuoteteollisuus RTT ry
Rakli ry
Scandinavian Copper Development Assosiation
sisäministeriö
sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Kiinteistöliitto ry
Suomen LVI-yhdistysten liitto SuLVI
Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Suunnittelu- ja konsulttitoimistojen liitto SKOL ry
Talotekninen teollisuus ja kauppa ry
Tampereen kaupungin rakennusvalvonta
Tampereen teknillinen yliopisto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, THL
Turun kaupungin rakennusvalvontavirasto
Turvallisuus ja kemikaalivirasto Tukes
Tutkimuskeskus Wander, SAMK
työ- ja elinkeinoministeriö
Uponor Oy
Vantaan kaupungin rakennusvalvonta
VVS Föreningen i Finland rf

Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

Tässä osioissa voit antaa kommentteja asetuksen pykälien ja niiden perusteluiden sisältöön. Voit vastata kaikkiin tai valitsemiisi kysymyksiin.

4 § Veden laatu

5 § Suojaaminen terveydellisistä vaaroilta ja muilta haitoilta

Kommentit perustelumuistioon

Tässä osiossa voit antaa kommentteja perustelumuistion sisältöön.

Martinkauppi Kirsi
Ympäristöministeriö

Marjamäki Tomi
Ympäristöministeriö